

แบบรายงานผลการฝึกอบรมฯ ในประเทศ ในหลักสูตรที่หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัด

ตามหนังสืออนุมัติที่ กท. ๐๓๐๓/๕๓๘๖ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
 ข้าพเจ้า (ชื่อ-สกุล) นางสาวปัทมา นามสกุล เปล่งสันเทียะ
 ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ สังกัด งาน/ฝ่าย/โรงเรียน- การพยาบาล
 กอง โรงพยาบาลตากสิน สำนัก/สำนักงานเขต สำนักการแพทย์
 ได้รับอนุมัติให้ไป (ฝึกอบรม/ประชุม/ดูงาน/ปฏิบัติการวิจัย) ในประเทศ ระดับ หลักสูตรการฝึกอบรม
 การพยาบาลเฉพาะทาง สาขา การพยาบาลออร์โธปิดิกส์ รุ่นที่ ๕๒ ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
 - ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗ โดย โรงพยาบาลเลิดสิน กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับคณะพยาบาล
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เบิกค่าใช้จ่ายเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๕,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ขณะนี้ได้เสร็จสิ้นการการฝึกอบรมฯ แล้ว จึงขอรายงานผลการฝึกอบรมฯ ในหัวข้อต่อไปนี้

๑. เนื้อหา ความรู้ ทักษะ ที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมฯ
๒. การนำมาใช้ประโยชน์ในงานของหน่วยงาน/ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน
๓. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรการฝึกอบรมฯ ดังกล่าว (เช่น เนื้อหา/ความคุ้มค่า/วิทยากร/การจัดหลักสูตร เป็นต้น)

(กรุณาแนบเอกสารที่มีเนื้อหาครบถ้วนตามหัวข้อข้างต้น)

ลงชื่อ.....ปัทมา เปล่งสันเทียะ.....ผู้รายงาน
 (นางสาวปัทมา เปล่งสันเทียะ)
 พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

สรุปรายงานการฝึกอบรม
หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง
สาขา การพยาบาลออร์โธปิดิกส์
ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗
ณ โรงพยาบาลเลิดสิน กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ - นามสกุล นางสาวปัทมา เปล่งสันเทียะ
อายุ ๓๒ ปี การศึกษา พยาบาลศาสตรบัณฑิต
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานที่หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชาย โดยให้การพยาบาล
ดูแลผู้ป่วยที่เจ็บป่วยด้วยโรคทางออร์โธปิดิกส์ ทั้งที่ไม่ได้รับการบาดเจ็บและเกิดจากการบาดเจ็บ มีทั้งแบบ
รักษาด้วยวิธีการผ่าตัดและแบบไม่ผ่าตัด และปฏิบัติงานด้านการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล และ
ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยและญาติที่มาใช้บริการ ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ความพิการ ภาวะแทรกซ้อน
การฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ และบันทึกผลการปฏิบัติการพยาบาล และปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับ
มอบหมาย

ชื่อเรื่อง หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ รุ่นที่ ๕๒
สถานที่ โรงพยาบาลเลิดสิน กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข และ
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เพื่อ ศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติงานวิจัย
งบประมาณ

โดยเบิกค่าลงทะเบียน

๑. จากเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ.๒๕๖๗ ของสถาบันพัฒนาข้าราชการ
กรุงเทพมหานคร สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร แผนงานบริหารทรัพยากรบุคคล ผลผลิตพัฒนาบุคลากร งบรายจ่ายอื่น
รายการค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ประชุมและดูงานในประเทศและต่างประเทศ
เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน)

๒. จากเงินนอกงบประมาณ ประเภทเงินบำรุงโรงพยาบาลตากสิน ที่ได้รับอนุมัติ
แล้วเป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาทถ้วน)

วัน เดือน ปี ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗

สถานที่ ณ โรงพยาบาลเลิดสิน กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

คุณวุฒิ/วุฒิบัตรที่ได้รับ ประกาศนียบัตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขา การพยาบาลออร์โธปิดิกส์
การเผยแพร่รายงานผลการศึกษา/ฝึกอบรม/ประชุมสัมมนาผ่านเว็บไซต์สำนักการแพทย์ และ
กรุงเทพมหานคร

การเผยแพร่รายงานผลการศึกษา/ฝึกอบรม/ประชุมสัมมนาผ่านเว็บไซต์สำนักการแพทย์ และ กรุงเทพมหานคร

ยินยอม

ไม่ยินยอม

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการฝึกอบรม

๒.๑ วัตถุประสงค์

๒.๑.๑ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคทางออร์โธปิดิกส์ ที่ยังไม่ได้รับการบาดเจ็บ และเกิดจากการบาดเจ็บ รวมทั้งการรักษาแบบวิธีการผ่าตัดและไม่ผ่าตัด สามารถนำกลับมาใช้ในการพัฒนางานบริการของโรงพยาบาลได้ดียิ่งขึ้น

๒.๑.๒ เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการทำงานให้บุคลากรมีความรู้ ความชำนาญ และสามารถให้การพยาบาลตามมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๑.๓ เพื่อนำความรู้เฉพาะทางมาพัฒนาแนวทางในการดูแลผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์

๒.๒ เนื้อหาโดยย่อ

ในปัจจุบันศาสตร์และเทคโนโลยีทางด้านศัลยกรรมกระดูกมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางด้านสุขภาพของประเทศ ความต้องการบริการสุขภาพของสังคมเปลี่ยนแปลง ทำให้พยาบาลต้องมีการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ และทักษะให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความชำนาญ ในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่มารับการรักษาโรคทางออร์โธปิดิกส์แบบองค์รวมอย่างต่อเนื่อง สามารถปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งปกป้องพิทักษ์สิทธิ์ผู้ป่วยที่มารับการรักษา และครอบครัวสามารถปฏิบัติงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ผลิตบุคลากรทางการพยาบาล และผลิตพยาบาลที่มีความชำนาญเฉพาะทาง มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นต้นมา และโรงพยาบาลเลิดสิน เป็นโรงพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญด้านโรคข้อและกระดูก ประกอบกับประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ ทำให้ประชาชนผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพทางออร์โธปิดิกส์เพิ่มขึ้น และปัจจุบันพบว่า มีผู้ป่วยที่มีปัญหากระดูก เอ็น กล้ามเนื้อและข้อเพิ่มมากขึ้น จึงเล็งเห็นความสำคัญของการพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ จึงได้ร่วมจัดทำหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ เพื่อสร้างพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญ ในการจัดการทางการพยาบาล ประยุกต์พัฒนานวัตกรรมโดยใช้ผลงานวิจัย และหลักฐานเชิงประจักษ์ในการดูแลผู้ป่วย ออร์โธปิดิกส์ ที่มารับการรักษาและครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทางคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และโรงพยาบาลเลิดสิน ได้ร่วมดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง การพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ตามที่สภาการพยาบาล ได้อนุมัติหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งจากการประเมินผลการจัดการศึกษาอบรมพบว่าผู้เข้าศึกษาอบรมทุกคนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ได้อย่างมีความมั่นใจ และมีประสบการณ์มากขึ้น ดังนั้น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และโรงพยาบาลเลิดสิน จึงเห็นตรงกันว่าควรดำเนินการพัฒนาหลักสูตร เพื่อจัดการศึกษาอบรมแก่พยาบาลจากหน่วยงานที่มีความต้องการพยาบาลที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะสาขา อันเป็นการตอบสนองนโยบายและความต้องการของสังคมและประเทศชาติ

รายละเอียดวิชา

๑. นโยบายสุขภาพกับภาวะผู้นำ

คำอธิบายรายวิชา

นโยบายสุขภาพ ปัญหาและแผนพัฒนากำลังคนทางการแพทย์ กฎหมาย ข้อกำหนด และประเด็นจริยธรรมในระบบสุขภาพ เศรษฐศาสตร์สุขภาพและค่าใช้จ่ายทางสุขภาพ การพัฒนาคุณภาพในระบบสุขภาพทฤษฎีและการพัฒนาสมรรถนะผู้นำ

วัตถุประสงค์เฉพาะ

เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการอบรมจะมีความสามารถ ดังนี้

๑. มีความเข้าใจระบบสุขภาพและนโยบายสุขภาพ และการพัฒนาการพยาบาล และการผดุงครรภ์ของประเทศไทย
๒. วิเคราะห์แผนพัฒนาสุขภาพฉบับปัจจุบัน เศรษฐศาสตร์สุขภาพ แผนยุทธศาสตร์กำลังคนด้านสุขภาพ
๓. วิเคราะห์กฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๔. ประยุกต์ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำ มาใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง

๕. นำเสนอแผนการพัฒนาคูณภาพองค์กรในระบบสุขภาพ

หัวข้อรายวิชา

หน่วยที่ ๑ นโยบายและระบบสุขภาพ

- ระบบสุขภาพ นโยบายสุขภาพของประเทศ แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน
- แผนยุทธศาสตร์กำลังคนด้านสุขภาพและปัญหากำลังคนสาขาพยาบาลศาสตร์
- เศรษฐศาสตร์ระบบสุขภาพและการประเมินความคุ้มค่าของมาตรการทางสุขภาพ
- ระบบการเงินการคลังและการเบิกจ่ายในระบบสุขภาพ

หน่วยที่ ๒ แนวคิด หลักการ และกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำทางการแพทย์ ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำ

- ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำ
- ทฤษฎีผู้นำ (leadership theories)
- พฤติกรรมและกลยุทธ์ของผู้นำทางการแพทย์ในระบบสุขภาพ: ผู้นำกับการพัฒนา

องค์กร ด้วยระบบประกันคุณภาพ และการบริหารความเสี่ยง

- การพัฒนาสมรรถนะผู้นำ พฤติกรรม กลยุทธ์ของผู้นำทางการแพทย์ในระบบสุขภาพ รวมการสื่อสาร การสร้างและกระบวนการทำงานเป็นทีม

ที่เกี่ยวกับ

- จริยธรรมของผู้นำทางการแพทย์และกฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

- การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในกระบวนการดูแลอย่างต่อเนื่อง

หน่วยที่ ๓ การพัฒนาคูณภาพองค์กรในระบบสุขภาพ

- ประเด็นและแนวโน้มในการรักษาพยาบาลทางออร์โธปิดิกส์ในระบบสาธารณสุข
- ประเด็นและแนวโน้มทางการแพทย์ผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ในยุคปัจจุบัน

๒. การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงทางออโรโธปิดิกส์

คำอธิบายรายวิชา

แนวคิด หลักการ การประเมินภาวะสุขภาพ ทั้งทางกาย จิต สังคม การซักประวัติ การตรวจร่างกาย การตรวจเฉพาะทางออโรโธปิดิกส์ การตรวจพิเศษที่เกี่ยวข้อง การแปลผลการตรวจ และการบันทึกผลการประเมินภาวะสุขภาพผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออโรโธปิดิกส์

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการประเมินภาวะสุขภาพทั้งทางกาย จิต สังคม การซักประวัติ การตรวจร่างกาย การตรวจเฉพาะทางออโรโธปิดิกส์ การตรวจพิเศษที่เกี่ยวข้อง การแปลผลการตรวจ และการบันทึกผลการประเมินภาวะสุขภาพผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออโรโธปิดิกส์

วัตถุประสงค์เฉพาะเมื่อสิ้นสุดการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมจะมีความสามารถ ดังนี้

๑. อธิบายแนวคิด หลักการ และวิธีการประเมินภาวะสุขภาพ ทั้งทางกาย จิต สังคมได้
๒. ซักประวัติ ตรวจร่างกาย และตรวจเฉพาะทางออโรโธปิดิกส์ได้
๓. แปลผลการตรวจ และการตรวจพิเศษที่เกี่ยวข้องได้
๔. บันทึกผลการประเมินภาวะสุขภาพผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออโรโธปิดิกส์ได้
๕. มีทักษะในการตรวจประเมินภาวะสุขภาพผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออโรโธปิดิกส์ได้

หัวข้อรายวิชา

๑. แนวคิด หลักการ และวิธีการประเมินภาวะสุขภาพ
  - แนวคิด หลักการการประเมินภาวะสุขภาพกาย จิต สังคม
  - การสร้างสัมพันธภาพเพื่อการซักประวัติสุขภาพ
๒. การประเมินสภาวะร่างกาย
  - การตรวจร่างกายแบบผสมผสานทั่วไป
๓. การประเมินสภาวะร่างกายขั้นสูงในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออโรโธปิดิกส์ การแปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การตรวจเฉพาะทางออโรโธปิดิกส์
  - ๓.๑ การตรวจร่างกายขั้นสูงในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออโรโธปิดิกส์
    - Spine (กระดูกสันหลัง)
    - Pelvis, hip and lower extremity กระดูกเชิงกราน, กระดูกสะโพก และกระดูกส่วนล่าง)
    - Upper extremity (กระดูกส่วนบน)
  - ๓.๒ การแปลผลการตรวจ การตรวจพิเศษที่เกี่ยวข้อง
    - การตรวจและแปลผลทางห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง
    - การตรวจและการแปลผลเบื้องต้นทางภาพถ่ายรังสีและการตรวจเฉพาะทางออโรโธปิดิกส์
๔. การบันทึกผลการประเมินภาวะสุขภาพผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออโรโธปิดิกส์
๕. ปฏิบัติการประเมินสภาวะร่างกาย
  - การตรวจร่างกายผสมผสานทั่วไป
  - การตรวจร่างกายขั้นสูงในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออโรโธปิดิกส์

๓. การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์จากการบาดเจ็บ

คำอธิบายรายวิชา

แนวคิด หลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บของกระดูกข้อกล้ามเนื้อ เอ็น เส้นประสาทและไขสันหลัง และความรู้ทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู รวมทั้งศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ปัญหา การวินิจฉัย การวางแผน การจัดการการพยาบาล การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันการบาดเจ็บ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด และหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บของกระดูก ข้อ กล้ามเนื้อ เอ็น เส้นประสาท และไขสันหลัง และความรู้ทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู รวมทั้งศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ปัญหา การพยาบาล การจัดการการพยาบาล การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันการบาดเจ็บ

วัตถุประสงค์เฉพาะ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ผู้เข้ารับการอบรมจะมีความสามารถ ดังนี้

๑. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์ได้
๒. อธิบายพยาธิสรีรภาพผู้ป่วยที่มีปัญหาบาดเจ็บของกระดูก ข้อ กล้ามเนื้อ เอ็น เส้นประสาท และไขสันหลังได้
๓. วิเคราะห์ปัญหาผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์และครอบครัวโดยใช้ความรู้พื้นฐานและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้
๔. อธิบายแนวทางการรักษาและการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์ได้
๕. อธิบายแผนการพยาบาลแบบองค์รวมแก่ผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์และครอบครัวโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และความรู้พื้นฐานทางเวชศาสตร์ฟื้นฟูได้
๖. อธิบายการจัดการการพยาบาลของผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์ได้
๗. อธิบายการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์ได้
๘. อธิบายการป้องกันการเกิดการบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์ได้

วิชาการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์จากการบาดเจ็บ มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

๑. แนวคิดเกี่ยวกับการรักษา การพยาบาล และการจัดการผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์
  - Principle of fracture and dislocation(โครงสร้างของการหักและการหลุดของกระดูก)
  - Complication of fracture and dislocation (ภาวะแทรกซ้อนของการหักและการหลุดของกระดูก)
  - Healing of bone, tendon and ligament (กระบวนการซ่อมแซมของกระดูก เส้นเอ็น และเส้นยึดเอ็น)
  - Emergency in orthopaedic patient (ภาวะฉุกเฉินของผู้ป่วยกระดูก)
  - Holistic approach and continuum of care to orthopaedic patient (การดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม)
  - Acute pain management in orthopaedic patient (การจัดการความปวดในระยะเฉียบพลัน)

- Chronic pain management in orthopaedic patient (การจัดการความปวดในระยะเรื้อรัง)
  - การจัดการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์
๒. พยาธิสรีรภาพ การตรวจวินิจฉัย แนวทางการรักษา การจัดการและการพยาบาลผู้ป่วยที่บาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์ : กระดูก ข้อกล้ามเนื้อ เอ็น เส้นประสาท และไขสันหลัง
- Upper and lower extremities injury (ระบบกระดูกส่วนบนและส่วนล่างที่ได้รับการบาดเจ็บ)
  - Peripheral nerve injury (เส้นปลายประสาทที่ได้รับบาดเจ็บ)
  - Spine and spinal cord injury (กระดูกสันหลังและช่องไขสันหลังที่ได้รับการบาดเจ็บ)
  - Sport injury (การได้รับบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา)
  - Fracture and dislocation in children (ภาวะกระดูกหักและกระดูกเคลื่อนหลุดในเด็ก)
  - Fracture around the hip and re-fracture prevention (ภาวะกระดูกสะโพกหักและการป้องกันการหักซ้ำ)
  - Nursing care of the patient with upper and lower extremities injury (การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บในระบบกระดูกส่วนบนและส่วนล่าง)
  - Nursing care of the patient with common hand problem and peripheral nerve injury (การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บที่มือ และเส้นปลายประสาท)
  - Nursing care of the patient with spine and spinal cord injury (การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บในระบบกระดูกสันหลังและช่องไขสันหลัง)
  - Nursing care of the patient Fracture around the hip and re-fracture prevention (การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บบริเวณสะโพกและเกิดจากการหักซ้ำ)
  - Nursing care of the patient with sport injury (การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา)
  - Nursing care of the children with musculoskeletal injury (การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บในระบบกล้ามเนื้อ)
๓. เวชศาสตร์ฟื้นฟู และการประยุกต์ใช้ในการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บทางออร์โธปิดิกส์
- Principle of physical medicine and rehabilitation (โครงสร้างของการให้ยาและการฟื้นฟูผู้ป่วย)
  - Rehabilitation of orthopaedic patient (การฟื้นฟูในผู้ป่วยโรคกระดูก)
  - Orthosis and prosthesis (การใช้อุปกรณ์ช่วยพยุงและอุปกรณ์เทียม)
  - การเดินและอุปกรณ์ช่วยเดิน

๒.๕ การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ

คำอธิบายรายวิชา

แนวคิด และหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยทุกวัยที่เป็นโรคทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ ได้แก่ การเสื่อม การอักเสบ การติดเชื้อ เนื้องอก ความพิการและความผิดปกติจากการเผาผลาญ และความรู้พื้นฐานทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู รวมทั้งศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ปัญหาการวางแผนการพยาบาลแบบองค์รวมแก่ผู้ป่วยและครอบครัวในการป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผู้ป่วยทุกวัยที่เป็นโรคทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ ได้แก่ การเสื่อม การอักเสบ การติดเชื้อ เนื้องอก ความพิการและความผิดปกติจากการเผาผลาญ สามารถวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนการพยาบาลผู้ป่วยแบบองค์รวมในการป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย

วัตถุประสงค์เฉพาะ

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ผู้เข้ารับการอบรมจะมีความสามารถ ดังนี้

๑. อธิบายแนวคิดและหลักการพยาบาลผู้ป่วยที่เป็นโรคทางออร์โธปิดิกส์ ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บได้
๒. อธิบายพยาธิสรีรภาพของผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์ ที่มีปัญหาการเสื่อม การอักเสบ การติดเชื้อเนื้องอกความพิการ และความผิดปกติจากการเผาผลาญได้
๓. อธิบายแนวทางการรักษาผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์ที่มีปัญหาการเสื่อม การอักเสบ การติดเชื้อเนื้องอกความพิการ และความผิดปกติจากการเผาผลาญได้
๔. วิเคราะห์ปัญหาและวางแผนการพยาบาลแบบองค์รวมแก่ผู้ป่วยที่เป็นโรคทางออร์โธปิดิกส์ ปัญหาการเสื่อม การอักเสบ การติดเชื้อ เนื้องอก ความพิการ และความผิดปกติจากการเผาผลาญโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ความรู้พื้นฐานทางเวชศาสตร์ฟื้นฟูและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้
๕. อภิปรายการป้องกันโรคแก่ผู้ป่วยและครอบครัวเกี่ยวกับโรคทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บได้
๖. วางแผนร่วมกับทีมสหวิชาชีพในการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย โดยการผสมผสานความรู้ทางเวชศาสตร์ฟื้นฟูและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

วิชาการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

๑. แนวคิดและหลักการการรักษายาบาลผู้ป่วยที่มีพยาธิสภาพของโรคทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ (nontraumatic orthopaedics)
  - แนวคิดการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) และการสื่อสารกับผู้ป่วย เพื่อพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Communication)
  - การพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์
  - Musculoskeletal health promotion and prevention (การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคของระบบกระดูก และกล้ามเนื้อ)
  - Effect of Heart in orthopaedic patients (ภาวะแทรกซ้อนทางโรคหลอดเลือดหัวใจที่มีผลกระทบต่อผู้ป่วยโรคกระดูก และข้อ)

- Medical disease on orthopaedic patients (โรคทางกระดูก และข้อ)
 - Perioperative care in orthopaedic patients (การเตรียมผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดในผู้ป่วยโรคกระดูก)

๒. พยาธิสรีรภาพ การตรวจวินิจฉัย แนวทางการรักษาและการพยาบาลผู้ป่วยที่มีการเสื่อมอีกเสบติดเชื้อ และการเผาผลาญของกระดูกและข้อ

- Principle of arthroplasty(โครงสร้างของการผ่าตัดเปลี่ยนข้อ)
 - Radiological investigation and treatment in orthopaedic (การวินิจฉัยทางรังสีและการรักษาในผู้ป่วยโรคกระดูก)

- Arthritis and joints (การอักเสบของข้อ)
 - Infection of bone and joints (การติดเชื้อในกระดูกและข้อ)
 - Nursing care of patients with arthritis (การพยาบาลผู้ป่วยที่มีการอักเสบ)
 - Nursing care of patients with Infection of bone and joint (การพยาบาลผู้ป่วยที่ติดเชื้อในกระดูก และข้อ)

- Nursing care of patients with arthroplasty (การพยาบาลผู้ป่วยที่ผ่าตัดเปลี่ยนข้อ)

๓. พยาธิสรีรภาพ การตรวจวินิจฉัย แนวทางการรักษาและการพยาบาลผู้ป่วยโรคกระดูกพรุนและปวดข้อต่างๆ

- Osteoporosis(โรคกระดูกพรุน)
 - Common cervical spine and lumbar spine disease(โรคทางกระดูกสันหลังส่วนคอ และกระดูกสันหลังส่วนเอวที่พบบ่อย)

- Pain around shoulder joints(ปวดรอบบริเวณข้อไหล่)
 - Pain around knee joints(ปวดบริเวณข้อเข่า)
 - Nursing care of patients with osteoporosis (การพยาบาลผู้ป่วยโรคกระดูกพรุน)
 - Nursing care of patients with pain around the joints (การพยาบาลผู้ป่วยที่ปวดบริเวณข้อเข่า)

- Nursing care of patients with Common cervical spine and lumbar spine disease (การพยาบาลผู้ป่วยโรคทางกระดูกสันหลังส่วนคอ และกระดูกสันหลังส่วนเอว)

๔. พยาธิสรีรภาพ การตรวจวินิจฉัย แนวทางการรักษาและการพยาบาลผู้ป่วยโรคเนื้องอกของกระดูก

- Bone and soft tissue tumor (มะเร็งในกระดูกและเนื้อเยื่อ)
 - Nursing care of patients with bone and soft tissue tumor (การพยาบาลผู้ป่วยที่เป็นโรคมะเร็งในเนื้อเยื่อ และกระดูก)

๕. พยาธิสรีรภาพ การตรวจวินิจฉัย แนวทางการรักษา และการพยาบาลผู้ป่วยออโรโธปิดิกส์ที่พิการแต่กำเนิด ความผิดปกติจากพัฒนาการ การเผาผลาญในเด็กและวัยรุ่น

- Embryology of the musculoskeletal system (กระบวนการของการเกิดระบบกล้ามเนื้อที่ยึดกระดูก)

- Orthopaedic disorders in paediatric (โรคกระดูกในผู้ป่วยเด็ก)

- Nursing care of paediatric patients with orthopaedic disorders (การพยาบาลผู้ป่วย โรคกระดูกในเด็ก)

๖. การป้องกันภาวะแทรกซ้อน และการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยที่มีพยาธิสภาพของโรคที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ

- Orthopaedic wellness (การดูแลกระดูกในมีสุขภาพที่ดี)
- Ergonomics (การจัดการร่างกายกับการทำงานให้สมดุล)
- Rehabilitation of the patient with nontraumatic orthopaedics (การฟื้นฟูสภาพในผู้ป่วยโรคทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ)
- Complementary and alternative medicine (การแพทย์ทางเลือกและการแพทย์เสริม)
- Fracture of humerus, radius, or ulna (กระดูกหักส่วนหัวไหล่ กระดูกแขนส่วนด้านในและด้านนอก)

๑.๓.๓ หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหญิง ชั้น ๑๘ ฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยต่อไปนี้ อย่างน้อย ๒ ราย

- Fracture neck of femur (กระดูกคอสะโพกหัก)
- Pertrochanteric fracture (กระดูกส่วนหัวสะโพกหัก)
- Fracture of humerus, radius, or ulna (กระดูกหักส่วนหัวไหล่ กระดูกแขนส่วนด้านใน และด้านนอก)
- Fracture of shaft of tibia with fracture fibula (กระดูกส่วนกลางขาหักใน ส่วนด้านในและด้านนอกแบบเฉียง)
- Brachial plexus disorders (โรคปลายประสาทอัมพาต)

๑.๓.๔ หอผู้ป่วยพิเศษศัลยกรรมกระดูก ชั้น ๑๘ ฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยต่อไปนี้ อย่างน้อย ๖ ราย

- Fracture neck of femur (กระดูกคอสะโพกหัก)
- Pertrochanteric fracture (กระดูกส่วนหัวสะโพกหัก)
- Fracture of humerus, radius, or ulna (กระดูกหักส่วนหัวไหล่ กระดูกแขนส่วนด้านในและด้านนอก)
- Fracture of shaft of tibia with fracture fibula (กระดูกส่วนกลางขาหักใน ส่วนด้านในและด้านนอกแบบเฉียง)
- Brachial plexus disorders (โรคปลายประสาทอัมพาต)

๑.๓.๕ หอผู้ป่วยศัลยกรรมและศัลยกรรมกระดูกเด็ก ชั้น ๑๖ ฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยต่อไป อย่างน้อย ๒ ราย

- Fracture of distal humerus, supracondylar (กระดูกต้นแขนส่วนปลายหัก และกระดูกหักบริเวณข้อศอก)
- Fracture of the distal radius and ulna (การหักบริเวณส่วนปลายของกระดูกเรเดียส และกระดูกปลายแขนด้านนิ้วก้อย)
- Fracture of finger (กระดูกหักส่วนนิ้วมือ)

- Fracture shaft of tibia, femur (กระดูกหน้าแข้ง และกระดูกโคนขาหัก)

โดยการฝึกปฏิบัติในแต่ละหอผู้ป่วย จะมีกิจกรรม ดังนี้

๑. วางแผนการพยาบาลและให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ จากการบาดเจ็บของกระดูกข้อ กล้ามเนื้อ เอ็น เส้นประสาท และไขสันหลังโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ให้ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ

๒. การเตรียมผู้ป่วยในการทำผ่าตัดทางออร์โธปิดิกส์

๓. การพยาบาลผู้ป่วยหลังการทำผ่าตัดทางออร์โธปิดิกส์

๔. การฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย ได้แก่ การบริหารกล้ามเนื้อและข้อ การเดินโดยใช้ Walker (วอล์กเกอร์) หรือ Axillary crutches (ไม้เท้าค้ำยัน)

๕. การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

๖. ฝึกทำหัตถการ ได้แก่ การทำ Skin traction (การดึงถ่วงน้ำหนักผ่านผิวหนัง) การทำแผล External fixation (การใส่โลหะยึดตรึงกระดูกภายนอก)

๗. ช่วยแพทย์ในการทำหัตถการ ได้แก่ skeletal traction (การดึงถ่วงน้ำหนักผ่านกระดูก), skull traction (การดึงคอที่กะโหลกศีรษะ)

๘. สังเกตการณ์การผ่าตัดที่ห้องผ่าตัด (เฉพาะห้องผ่าตัด)

๙. การให้ความรู้การดูแลตนเองแก่ผู้ป่วยที่มีปัญหาโรคที่มีการบาดเจ็บที่รยางค์ส่วนบนและส่วนล่าง (Upper and lower extremities injury) การบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา (Sport injury) การบาดเจ็บเส้นประสาทส่วนปลาย (Peripheral nerve injury) และการบาดเจ็บที่ไขสันหลังและกระดูกสันหลัง (Spine and Spinal cord injury)

๑๐. การประเมินและให้ความรู้แก่ care giver (ผู้ดูแล) ในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์จากการบาดเจ็บของกระดูก ข้อ กล้ามเนื้อ เอ็น เส้นประสาท และไขสันหลัง ให้ได้รับการดูแลต่อเนื่อง

๑๑. การจัดการการพยาบาล ได้แก่ การจำแนกผู้ป่วย การมอบหมายงาน การจัดหอผู้ป่วย การจัดเตียง และอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับประเภทผู้ป่วย การใช้และการบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ทางออร์โธปิดิกส์ เช่น Bohler Braun frame (อุปกรณ์รองขา), เตียง Stryker turning frame (เตียงพลิกตัวสำหรับผู้ป่วยกระดูกสันหลังหัก), เครื่อง CPM (เครื่องช่วยการเคลื่อนไหวข้อต่ออย่างต่อเนื่อง) อุปกรณ์ในการทำ traction (การดึงถ่วงน้ำหนัก) อย่างละ ๒ ครั้ง

๑๒. ผู้นำการตรวจเยี่ยมทางการพยาบาล (Nursing Round) และประชุมปรึกษาทางการพยาบาล อย่างละ ๒ ครั้ง

๑๓. จัดทำโครงการพัฒนาการพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ กลุ่มละ ๑ เรื่อง เช่น โครงการพัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วย โครงการพัฒนาเทคนิคการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ ด้านการจัดการฯ

- นำการสัมมนาโครงการ ๑ ครั้ง

- ร่วมการสัมมนาโครงการ ๑ ครั้ง

๑๔. ศึกษาคุณานอกสถานที่เกี่ยวกับการพยาบาลออร์โธปิดิกส์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย

๖. การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการใช้กระบวนการพยาบาลและหลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติการพยาบาล แบบองค์รวมการฟื้นฟูสภาพ และกรป้องกัน ในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ ได้แก่ การเสื่อมการอักเสบ การติดเชื้อ เนื้องอก ความพิการและความผิดปกติจากการเผาผลาญ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผู้เข้ารับการอบรมสามารถฝึกปฏิบัติการใช้กระบวนการพยาบาล และหลักฐานเชิงประจักษ์ ในการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม การฟื้นฟูสภาพ และการป้องกัน ในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ ได้แก่ การเสื่อม การอักเสบ การติดเชื้อ เนื้องอก ความพิการและความผิดปกติจากการเผาผลาญ

วัตถุประสงค์เฉพาะ

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ผู้เข้ารับการอบรมจะมีความสามารถ ดังนี้

๑. ประเมินปัญหาผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บได้
๒. นำความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ รวมทั้งหลักฐานเชิงประจักษ์ มาวางแผนการพยาบาลแบบองค์รวมในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บได้
๓. ปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ความรู้ ความเข้าใจการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ และถูกต้องตามหลักจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพ กฎหมายวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บได้
๔. ประเมินผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมทั้งประสานงานกับทีมสหสาขาวิชาชีพ ตลอดจนประสานกับเครือข่าย ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้ป่วยหรือส่งต่อผู้ป่วย ให้ได้รับการดูแลต่อเนื่องได้ในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บได้
๕. จัดการข้อมูลและใช้ข้อมูลในการพัฒนางาน /โครงการ/นวัตกรรม ในการพัฒนางานการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์จากการบาดเจ็บได้

๑. ผู้เข้ารับการอบรม ฝึกปฏิบัติการพยาบาล

๑.๑ ห้องตรวจโรคกระดูก ฝึกปฏิบัติประสบการณ์ต่อไปนี้

๑.๑.๑ ตรวจคัดกรอง ประเมินและวินิจฉัยปัญหาทางการพยาบาลผู้ป่วย และการฟื้นฟูสภาพในกลุ่มผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ อย่างน้อย ๓ ราย ในกลุ่มโรคที่เกิดจากการเสื่อม หรือการอักเสบ การติดเชื้อ เนื้องอก ความพิการและความผิดปกติจากการเผาผลาญ

๑.๑.๒ ฝึกปฏิบัติร่วมทีมตรวจรักษาและช่วยทำหัตถการดังต่อไปนี้ อย่างน้อย ๓ ราย

- การฉีดยาเข้าข้อ
- การเข้าเฝือก
- การเจาะข้อ
- การทำ traction (การดึงถ่วงน้ำหนัก)

๑.๑.๓ ฝึกทักษะการเคลื่อนย้าย และการส่งต่อผู้ป่วยไปยังหน่วยอื่น อย่างน้อย ๓ ราย

๑.๒ หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชาย ๑ ชั้น ๑๗ หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชาย ๒ ชั้น ๑๗ หอผู้ป่วยพิเศษศัลยกรรมกระดูก ชั้น ๑๘ หอผู้ป่วยศัลยกรรม และศัลยกรรมกระดูกเด็ก ชั้น ๑๖ โรงพยาบาลเลิดสิน และห้องผ่าตัดออร์โธปิดิกส์ โดยในแต่ละหอผู้ป่วย มีกปฏิบัติกรพยาบาลผู้ป่วยอย่างน้อย หอผู้ป่วยละ ๓ ราย ในกลุ่มโรค ดังนี้

๑.๒.๑ หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชาย ๑ ชั้น ๑๗ โรงพยาบาลเลิดสิน

- Osteonecrosis hip / Osteoarthritis knee / Osteoarthritis hip (ภาวะโรคคอกระดูกตายในข้อสะโพก หรือ โรคกระดูกข้อเสื่อมในข้อเข่า และข้อสะโพก)

- Spinal stenosis/ Spondylosis (กระดูกสันหลังตีบ หรือกระดูกสันหลังเสื่อม)

- Malignant neoplasm of bone (มะเร็งกระดูก)

- Infection of bones and joints (การติดเชื้อในกระดูกและข้อ)

๑.๒.๒ หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชาย ๒ ชั้น ๑๗ โรงพยาบาลเลิดสิน

- Osteonecrosis hip / Osteoarthritis knee / Osteoarthritis hip (ภาวะโรคคอกระดูกตายในข้อสะโพก หรือ โรคกระดูกข้อเสื่อมในข้อเข่า และข้อสะโพก)

- Spinal stenosis/ Spondylosis (กระดูกสันหลังตีบ หรือกระดูกสันหลังเสื่อม)

- Malignant neoplasm of bone (มะเร็งกระดูก)

- Infection of bones and joints (การติดเชื้อในกระดูกและข้อ)

๑.๒.๓ หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหญิง ชั้น ๑๘ โรงพยาบาลเลิดสิน

- Osteoarthritis knee (โรคกระดูกข้อเสื่อมในข้อเข่า)

- Spinal stenosis (กระดูกสันหลังตีบ)

- Osteonecrosis hip (ภาวะโรคคอกระดูกตายในข้อสะโพก)

- Bone and articular cartilage neoplasm (เนื้องอกในกระดูก

และข้อกระดูกอ่อน)

- Infection of bones and joints (การติดเชื้อในกระดูกและข้อ)

๑.๒.๔ หอผู้ป่วยพิเศษศัลยกรรมกระดูก ชั้น ๑๘ โรงพยาบาลเลิดสิน

- Osteoarthritis knee (โรคกระดูกข้อเสื่อมในข้อเข่า)

- Spinal stenosis, Spondylosis (กระดูกสันหลังตีบ), (กระดูกสันหลังเสื่อม)

- Osteonecrosis hip (ภาวะโรคคอกระดูกตายในข้อสะโพก)

- Bone and articular cartilage neoplasm, Malignant neoplasm of bone

(เนื้องอกในกระดูกและข้อกระดูกอ่อน), (โรคมะเร็งกระดูก)

- Infection of bones and joints (การติดเชื้อในกระดูกและข้อ)

๑.๒.๕ หอผู้ป่วยศัลยกรรมและศัลยกรรมกระดูกเด็ก ชั้น ๑๖ โรงพยาบาลเลิดสิน

- Long bones of lower limb malignant neoplasm (กระดูกส่วนยาวและส่วนล่างของร่างกายที่เป็นมะเร็ง)

- Talipes equinovarus (โรคเท้าปุก)

- Congenital musculoskeletal deformities (ระบบกระดูกและ

กล้ามเนื้อที่มีโครงสร้างผิดปกติแต่กำเนิด)

- Juvenile osteochondrosis of head of femur (Legg-Calve-Perthes) (โรคข้อสะโพกตายตั้งแต่ยังเด็ก)

โดยการฝึกปฏิบัติในแต่ละหออผู้ป่วย จะมีกิจกรรมดังนี้

๑. วางแผนและให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ ได้แก่ การเสื่อม การอักเสบ การติดเชื้อ เนื้องอก ความพิการและความผิดปกติจากการเผาผลาญ โดยใช้ หลักฐานเชิงประจักษ์ ให้ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและจิตวิญญาณ ได้แก่

- การเตรียมผู้ป่วยสำหรับการทำผ่าตัดทางออร์โธปิดิกส์
- การพยาบาลผู้ป่วยหลังทำผ่าตัดทางออร์โธปิดิกส์
- การฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย ได้แก่ การบริหารกล้ามเนื้อของข้อ การเดินโดยใช้

Walker (วอล์กเกอร์) หรือ Axillary crutches (ไม้เท้าค้ำยัน)

- การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย เช่น การขึ้น-ลงเตียง รถเข็น

๒. ฝึกปฏิบัติให้การพยาบาลผู้ป่วยแบบประคับประคอง และการปรับตัวของผู้ป่วย

- การให้ความรู้ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันความรุนแรงจากการเจ็บป่วยและความเสื่อมการป้องกันภาวะแทรกซ้อน การเสื่อมของข้อ การอักเสบติดเชื้อ และการเผาผลาญการของกระดูกและข้อ โรคกระดูกพรุน การปวดข้อต่างๆ โรคเนื้องอกของกระดูก รวมทั้งผู้ป่วยเด็กที่มีปัญหาพิการแต่กำเนิด

- การประเมิน การให้ความรู้แก่ผู้ดูแลในการดูแลและการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย

ที่ต้องได้รับการดูแลต่อเนื่อง

- การให้ความรู้วิธีการปรับตัวในการอยู่กับภาวะความเจ็บป่วย

๓. นำสัมมนากรณีศึกษาผู้ป่วย ๑ ราย

๔. ร่วมสัมมนากรณีศึกษาผู้ป่วยอย่างน้อย ๑ ราย

การนำเสนอโครงการพัฒนานวัตกรรม ๑ เรื่อง

โดยจัดทำนวัตกรรม “Ankle stretching” อุปกรณ์บริหารข้อเท้า เพื่อป้องกันการเกิดภาวะปลายเท้าตก และเพื่อช่วยฟื้นฟูสภาพกล้ามเนื้อข้อเท้าในผู้ป่วยที่มีภาวะปลายเท้าตก การร่วมวิพากษ์โครงการพัฒนานวัตกรรมอย่างน้อย ๑ ครั้ง

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๓.๑ ต่อตนเอง

๒.๓.๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจนโยบายและระบบบริการสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์

๒.๓.๑.๒ พัฒนาคำถามและทักษะในการพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ สามารถประเมินปัญหา ป้องกันและจัดการกับความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วย มีทักษะการใช้กายอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และมีความปลอดภัย

๒.๓.๑.๓ มีความรู้เกี่ยวกับพยาธิสภาพ สาเหตุ อาการและอาการแสดงภาวะแทรกซ้อน การวินิจฉัยโรค การรักษา และการพยาบาลของผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์

๒.๓.๑.๔ สามารถซักประวัติแยกโรค และตรวจร่างกายครอบคลุมด้านกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้

๒.๓.๑.๕ ได้เรียนรู้เรื่องระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคทางออร์โธปิดิกส์

๒.๓.๑.๖ มีความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์มากขึ้น

๒.๓.๒ ต่อหน่วยงาน

๒.๓.๒.๑ สามารถให้คำแนะนำผู้ป่วยและญาติในการดูแลตนเองเมื่อกลับบ้าน และทราบถึงอาการผิดปกติที่ต้องรีบมาพบแพทย์ได้อย่างถูกต้อง

๒.๓.๒.๒ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานมาปรับใช้ในหน่วยงาน และโรงพยาบาล ได้แก่

- การจัดประชุม PCT (Patient Care Team) ประจำหน่วยงาน ๑ ครั้ง/สัปดาห์ คือ การประชุมร่วมกันระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เภสัชกร นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักโภชนาการ นักสังคมสงเคราะห์ เพื่อปรึกษาหารือร่วมกันถึงแนวทางการดูแลผู้ป่วยในหน่วยงานทั้งหมด

- การพัฒนาหน่วยงานให้เป็นสัดส่วนมากขึ้น โดยแบ่งโซนการดูแลรักษาผู้ป่วยออกเป็น ๒ โซน คือ โซนผู้ป่วยระยะวิกฤติ และโซนผู้ป่วยระยะฟื้นฟู และสามารถดูแลผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์ ได้ทั้งที่ไม่ได้รับการบาดเจ็บและเกิดจากการบาดเจ็บ

๒.๓.๒.๓ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาถ่ายทอดให้กับบุคลากรภายในหน่วยงาน และภายนอกหน่วยงานได้

๒.๓.๒.๔ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการดูแลผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์ในโรงพยาบาลตากสิน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๓.๒.๕ สามารถควบคุมมาตรฐานการพยาบาลและความปลอดภัยในหอผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓.๒.๖ สามารถใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยทางด้านออร์โธปิดิกส์ได้

ส่วนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรค

พยาบาลวิชาชีพที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านออร์โธปิดิกส์ในโรงพยาบาล ยังมีจำนวนน้อย ทำให้มีทีมในการดูแลผู้ป่วยทางออร์โธปิดิกส์มีจำกัด

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ของโรงพยาบาลเลิดสิน ร่วมกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันโรงพยาบาลเลิดสิน มีความเชี่ยวชาญในการรักษาผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์แบบครบวงจร พร้อมทั้งยังมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย สถานที่ในการฝึกงานบนหอผู้ป่วยมีความเหมาะสมมีผู้ป่วยที่หลากหลายให้ได้ศึกษา วิทยากรมีความรู้ความชำนาญในการดูแลผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เข้าอบรม เข้าใจได้ และหลักสูตรนี้ยังสร้างเสริมสมรรถนะของพยาบาลในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านวิชาการและวิจัยฝึกให้ศึกษางานวิจัย และใช้หลักฐานเชิงประจักษ์นำมาประยุกต์ใช้ โรงพยาบาลตากสิน จึงควรส่งพยาบาล เข้ารับการอบรมในรุ่นต่อ ๆ ไปเพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านความรู้และความสามารถในการดูแลผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์ได้มากขึ้น

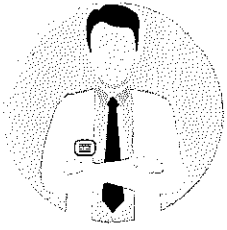
ลงชื่อ.....*ปัทมา เปล่งสันเทียะ*.....ผู้รายงาน
(นางสาวปัทมา เปล่งสันเทียะ)
พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

ขอให้นำความรู้ที่ได้มาพัฒนาหน่วยงาน และโรงพยาบาลตากสิน

ลงชื่อ.....*อินทบุรินทร์*.....
(นายขจร อินทบุรินทร์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากสิน

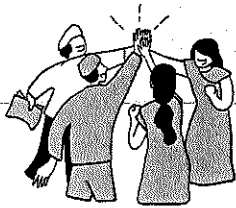
หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ รุ่นที่ 52
(โรงพยาบาลเลิดสิน ร่วมกับ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน 2566 - 15 มีนาคม 2567

พยศ ๖๒๗

นโยบายสุขภาพกับภาวะผู้นำ

- นโยบายและระบบสุขภาพ
- แนวคิด หลักการ และกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล
- การพัฒนาคุณภาพองค์กรในระบบสุขภาพ

พยศ ๕๑๐ การประเมินภาวะ

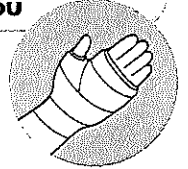
สุขภาพขั้นสูงทางออร์โธปิดิกส์

การประเมินภาวะสุขภาพทั้งทางกาย จิต สังคม การชกประวัติ การตรวจร่างกาย การตรวจเฉพาะทางออร์โธปิดิกส์ การตรวจพิเศษที่เกี่ยวข้อง การแปลผล การตรวจและการบันทึกผลการประเมินภาวะสุขภาพผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์

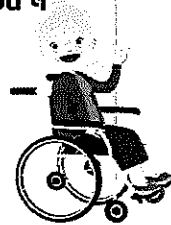
พยศศ ๕๑๑ การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์จากการบาดเจ็บ

แนวคิด หลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาการบาดเจ็บของกระดูก ข้อ กล้ามเนื้อ เอ็น เส้นประสาท และไขสันหลัง และความรู้ทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู รวมทั้งศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ปัญหา การวินิจฉัย การวางแผน การจัดการการพยาบาล การฟื้นฟูสภาพ และการป้องกันการบาดเจ็บ

พยศศ ๕๑๒ การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ

แนวคิด และหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยทุพพลภาพที่เป็นโรคทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ ได้แก่ การเสื่อม การอักเสบ การติดเชื้อ เนื้องอก ความพิการและความผิดปกติจากการเผาผลาญและความรู้พื้นฐานทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู รวมทั้งศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ปัญหาการวางแผน การพยาบาลแบบองค์รวม แก่ผู้ป่วยและครอบครัวในการป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย เนื้อหา ประกอบไปด้วย แนวคิด หลักการรักษา การตรวจวินิจฉัย การป้องกันการภาวะแทรกซ้อน และการฟื้นฟูสภาพ ผู้ป่วยที่เป็นโรคทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ

พยศศ ๕๔๗ ปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์จากการบาดเจ็บ

การใช้กระบวนการพยาบาล โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ในการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม การจัดการการพยาบาล การฟื้นฟูสภาพ และการป้องกันการบาดเจ็บ ในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์จาก การบาดเจ็บของกระดูก ข้อ กล้ามเนื้อ เอ็น เส้นประสาท และไขสันหลัง

พยศศ ๕๘๘ ปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ

ใช้กระบวนการพยาบาลและหลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม การฟื้นฟูสภาพ และการป้องกัน ในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ ได้แก่ การเสื่อม การอักเสบ การติดเชื้อ เนื้องอก ความพิการ และความผิดปกติจากการเผาผลาญ ปฏิบัติงานดังนี้

- วางแผนและให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางออร์โธปิดิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ
- ฝึกปฏิบัติให้การพยาบาลผู้ป่วยแบบประคับประคอง และการปรับตัวของผู้ป่วย

ประโยชน์ที่จะนำไปใช้

1. สามารถให้คำแนะนำผู้ป่วยและญาติในการดูแลตนเองเมื่อกลับบ้านและทราบถึงอาการผิดปกติที่ต้องรีบมาพบแพทย์ได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาถ่ายทอดให้กับบุคลากรภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงานได้
3. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาพัฒนาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงระบบการดูแลผู้ป่วยโรคออร์โธปิดิกส์ในโรงพยาบาลตากสินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. สามารถใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยทางด้านออร์โธปิดิกส์

นวัตกรรมสามารถนำไปปรับใช้ในหน่วยงานได้

